

Staszów po raz kolejny włączył się w akcję Narodowego Czytania. W sobotę, 4 września, na staszowskim Rynku odbyła się już 10. edycja tego wydarzenia. Lekturą jubileuszowej edycji była „Moralność Pani Dulskiej”, autorstwa Gabrieli Zapolskiej.

10. edycję Narodowego Czytania w Staszowie rozpoczął Leszek Kopeć – Burmistrz Miasta i Gminy Staszów, który odczytał list Andrzeja Dudy – Prezydenta Rzeczypospolitej, skierowany do mieszkańców Staszowa. Pierwszy fragment „Moralności Pani Dulskiej” przeczytała dr Ewa Kondek – zastępca Burmistrza, która wcielając się w rolę tytułowej bohaterki, zainaugurowała tegoroczną akcję czytania. Kolejne fragmenty utworu Zapolskiej czytali przedstawiciele samorządu, pracownicy oświaty i wielu innych pasjonatów czytelnictwa.

Wydarzeniu na staszowskim Rynku towarzyszyła okolicznościowa wystawa dzieł Gabrieli Zapolskiej. Uczestnicy Narodowego Czytania otrzymali na własnych egzemplarzach „Moralności Pani Dulskiej” pamiątkową pieczęć przygotowaną przez Kancelarię Prezydenta RP.

„Moralność Pani Dulskiej” Gabrieli Zapolskiej to tragifarsa, która łączy elementy komedii oraz tragedii. Swoją prapremierę miała w 1906 roku w Krakowie. Sztuka przedstawia historię rozgrywającą się w mieszczańskim domu początku XX wieku. Nazwisko bohaterki dramatu na stałe zagościło w polszczyźnie - dulszczyzna to określenie kołtuństwa, mieszczańskiej hipokryzji i ciasnoty poglądów, połączonej z wysokim mniemaniem o własnych walorach moralnych.

Akcja Narodowego Czytania organizowana jest przez Prezydenta RP od 2012 roku. Została wtedy zainicjowana wspólną lekturą „*Pana Tadeusza*” Adama Mickiewicza. W 2013 roku w całej Polsce odbyło się czytanie dzieł Aleksandra Fredry, a podczas następnych edycji przeczytano kolejno: „*Trylogię*” Henryka Sienkiewicza oraz „*Lalkę*” Bolesława Prusa. W 2016 roku Andrzej Duda i Agata Kornhauser-Duda rozpoczęli Narodowe Czytanie „*Quo vadis*” Henryka Sienkiewicza w warszawskim Ogrodzie Saskim. W 2017 roku lekturą Narodowego Czytania było „*Wesele*” Stanisława Wyspiańskiego, w 2018 „*Przedwiośnie*”, w 2019 czytano polskie Nowele, a w 2020 „*Balladynę*” Juliusza Słowackiego.

Podczas tegorocznej edycji Narodowego Czytania Andrzej Duda, Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej ogłosił, że za rok lekturą 11. edycji będą „*Ballady i romanse*” Adama Mickiewicza. Prezydent wyjaśnił, że będzie to upamiętnienie dwusetnej rocznicy ich opublikowania.

staszow.pl | GN

staszow.pl | GN

staszow.pl | GN

staszow.pl | GN

GABRIELA ZAPOLSKA
(1906-1971)

[illegible][illegible][illegible]

Dział, z perspektywy lat, w innej sytuacji społecznej, możemy z niego sprawdzić wielość ocen i doraźnych Zapolskich, wolał od dawnych sprawozdań, inaczej patrzył na problemy, które poruszał, bo wiele z nich, podważało romansizujących umysły, dążył obalić, a często wyprost przestawiał, jak choćby kwestie fizycznego systemu wychowania młodych dawać, tak bez odwołania się do przeszłości, Zapolski w Przedpiskach i tyle wywołując wtedy dyskusję, mawiał, że skłaniał się do siebie i gromad.

[illegible]

Zatem ręk do ciężkiej pracy. Rząd brazylijski nadsłał wówczas do Europy, wyjazdu do Brazylii, obiecując tam łatwy zarobek, ziemię i dobrobyt. Tymi rodzinami emigrowało za ocean. W r. 1890 udaje się Dygański do polskiego To. Co zobaczył w swej podróży, wstrząsnął nim do głębi. Nad-
szły do „Kuriera Warszawskiego” *Listy z Brazylii* dające prawdziwy obraz
statkiem, o głodzie, chorobach, o nieryzykowności ciężkiej pracy przy karczowaniu
puszczy brazylijskiej, która została przydzielona chłopom jako ziemia. Po
wznowie z tej podróży wydał Dygański powieść *Nasze ciemności*.
Drużyna dzielników, którzy nie szczędząc emigrantów z Polski.

Druga dziedziną twórczości Dygasińskiego są opowieści o ptakach i zwierzętach. Należą tu takie opowiadania, jak: *Podziwne drzewo*, *Na polskim drzewie*, *Wilki, psy i ludzie*, *Zając*, *Lis*, *At*, *Tęgiej*, *Co się dzieje w gniazdkach*, *Jarmak na łasy Ouszy* i wiele innych. W opowiadaniach tych podziwiać trzeba talent Dygasińskiego w malowaniu przyrody, w umiejętności podpatrywania życia zwierząt. Łasy ich wiąże Dygasiński zresztą zawsze z losami ludzkimi.

Był Dygasiński pisarzem, który do utworu literackiego wprowadzał żywy chłopski język, gwarc ludową. Pierwszym takim utworem w literaturze polskiej jest świetne opowiadanie *Beldonek*, w którym Dygasiński językiem ludowym mówi o przygodach małego chłopca i dziada-żebrała wędrujących do Częstochowy.

Pisać językiem chłopiskim nie było Dygańskiemu trudno, bo — jak sam się tym chwali — takim językiem mówiono w domu jego rodziców. Natomiast pisać, tak jak Dygański, w końcu XIX wieku o niedoli i niedziach chłopów, winić za to kler, obłudników i oficjalistów dworskich — to wymagało w owym czasie wielkiej odwagi autora. Dygański ja posiadał, miał gorące, wrażliwe serce, kochał przyrodę i ludzi, znał radości i troski ludu wiejskiego, jego niezmienne przywiązanie do ziemi i jego niezmienne upodobań społeczne. To wszystko sprawia, że utwory Dygańskiego są szczerze, żywe, ciekawe, niezarazem dobitnymi uśmiechem, choć mówią o spr...

Za życia Dygasinski nie miał zbyt wielkiego krytykował i omieszczał istniejące stosunki społeczne. Toteż do końca życia cierpiał niedostatek. Zmarł dnia 3 czerwca 1902 r.

GABRIELLA ZAPPALÀ

**NARODOWE
CZYTANIE**

4.09.2021

Szczepan Państwo.

okolicznościowa pieczęć tegorocznej odslony Narodowego Czytania

„Moralności pani Dulskiej” Gabrieli Zapolskiej

sluży do złożenia pamiątkowego stempla

na przyniesionych przez uczestników akcji egzemplarzach lektury

PATRONAT HONOROWY PARY PREZYDENCKIEJ

staszow.pl | GN

